

EV HEMODİYALİZİ EL KİTABI

Çeviri Editörleri

Doç. Dr. Davut AKIN
Prof. Dr. Yavuz YENİÇERİOĞLU
Prof. Dr. Ercan OK

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayım ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığınca bantrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8430-58-5

Orijinal ISBN

978-1-260-45863-3

Kitap Adı

Ev Hemodiyalizi El Kitabı

Orijinal Kitap Adı

Handbook of Home Hemodialysis

Çeviri Editörleri

Doç. Dr. Davut AKIN

ORCID iD: 0000-0002-9567-7940

Prof. Dr. Yavuz YENİÇERİOĞLU

ORCID iD: 0000-0001-5413-9655

Prof. Dr. Ercan OK

ORCID iD: 0000-0002-0669-4037

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Göktuğ Ofset

Bisac Code

MED045000

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

DOI

10.37609/akya.1334

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tam amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonların belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanarak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

DİKKAT

Tıp sürekli değişen bir bilimdir. Yeni araştırmalar ve klinik deneyimler bil-gimizi genişlettikçe, tedavilerde ve ilaç terapilerinde değişikliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın yazarları ve yayıncısı, bilgi sağlama çabalarının da güvenilir olduğuna inanılan eksiksiz ve bu yayının yapıldığı sırada genel kabul gören standartlara uygun kaynakları incelemişlerdir. Bununla birlikte, insan hatası veya tıp biliminde olacak değişiklikler göz önüne alındığında ne yazarlar ne yayıncı ne de bu çalışmanın hazırlanmasında veya yayınlanmasın-da yer alan diğer herhangi bir taraf, burada yer alan bilgilerin her bakımdan doğru veya eksiksiz olduğunu garanti etmezler ve bu çalışmada yer alan bilgi-lerin kullanımından elde edilen sonuçlar veya herhangi bir hata veya eksiklik için tüm sorumluluğu reddederler. Okuyucuların burada yer alan bilgileri di-ęer kaynaklarla doğrulamaları önerilir. Örneğin ve özellikle, okuyucuların bu çalışmada yer alan bilgilerin doğru olduğundan emin olmak için kullanmayı planladıkları her ilacın paketinde bulunan ürün bilgi sayfasını ve önerilen doz-da veya uygulama için kontrendikasyonlarda değişiklik yapılmadığını kontrol etmeleri önerilir. Bu tavsiye, yeni veya sık kullanılmayan ilaçların kullanım-larında özellikle önemlidir

a LANGE medical book

Ev Hemodiyalizi El Kitabı

Editörler

Daphne H. Knicely, MD, MEHP, FASN

Doktor Öğretim Görevlisi

Tıp Fakültesi/Nefroloji Bilim Dalı

Johns Hopkins Üniversitesi Tıp Fakültesi

Baltimore, Maryland

Emaad M. Abdel-Rahman, MD, PhD

Profesör, Nefroloji Bilim Dalı, Dahiliye Anabilim Dalı

Yardımcı Şef, Nefroloji Bilim Dalı UVA

Nefroloji Bilim Dalı

Virginia Sağlık Sistemi Üniversitesi

Charlottesville, Virginia

Keiko I. Greenberg, MD, MHS

Doktor Öğretim Görevlisi

Nefroloji ve Hipertansiyon Bilim Dalı

Medstar Georgetown Üniversite Hastanesi

Washington, DC

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Ev Hemodiyalizinin Kısa Tarihi.....	1
	<i>Sadichhya Lohani; Daphne H. Knicely</i> <i>Uzm. Dr. Zeynep Gürlek Akol, Prof. Dr. Yavuz Yeniçerioglu</i>	
Bölüm 2	Ev Hemodiyalizi İçin Hasta Alımı ve Eğitimi.....	15
	<i>Joel D. Glickman ve Rebecca Kurnik Seshasai</i> <i>Dr. Öğr. Üyesi Alper Alp, Doç. Dr. Hakan Akdam</i>	
Bölüm 3	Ev Hemodiyalizinde Vasküler Erişim.....	31
	<i>Anil K. Agarwal; Khaled Y. Boubes; Nabil F. Haddad</i> <i>Prof. Dr. Zeki Aydın, Doç. Dr. Necmi Eren</i>	
Bölüm 4	Ev Hemodiyalizi Reçetelendirilmesi.....	47
	<i>Michael A. Kraus ve Michelle Carver</i> <i>Doç. Dr. Davut Akin, Prof. Dr. Şehmus Özmen</i>	
Bölüm 5	Ev Hemodiyalizinde Suyun İşlenmesi.....	61
	<i>Keiko I. Greenberg</i> <i>Prof. Dr. Meltem Gürsu, Doç. Dr. Cenk Demirci</i>	
Bölüm 6	Ev Hemodiyalizinde Laboratuvar Parametreleri ve İzlem.....	73
	<i>Cynthia Christiano ve J. Clint Parker</i> <i>Doç. Dr. Orçun Altunören, Prof. Dr. Garip Şahin</i>	
Bölüm 7	Ev Hemodiyalizinin Fayda ve Kısıtlılıklarının Gözden Geçirilmesi.....	97
	<i>Alice Chedid ve Daphne H. Knicely</i> <i>Uzm. Dr. Melih Anıl, Prof. Dr. Tevfik Ecder</i>	
Bölüm 8	Ev Hemodiyalizi Komplikasyonları	109
	<i>Tushar Chopra, Lakshmi Kannan ve Emaad M. Abdel-Rahman</i> <i>Prof. Dr. Ülver Derici, Uzm. Dr. Zeynep Ural</i>	
Bölüm 9	Kardiyovasküler Sonuçlar ve Ev Hemodiyalizi.....	127
	<i>Naseem Wiegley, Jose A. Morfin</i> <i>Prof. Dr. İdris Şahin, Doç. Dr. Mehmet Usta</i>	

- Bölüm 10 Ev Hemodiyalizinde Mineral Kemik Hastalığı 145**
Page V. Salenger
Doç. Dr. Mustafa Sevinç, Uzm. Dr. Banu Diri
- Bölüm 11 Yaşam Kalitesi ve Evde Diyaliz 169**
Emaad M. Abdel-Rahman
Prof. Dr. Savaş Sipahi, Doç. Dr. Tamer Sakacı
- Bölüm 12 Hastaneye Yatış ve Ev Hemodiyalizi 179**
Eric Weinhvel
Doç. Dr. Ebru Gök Oğuz, Prof. Dr. Mehmet Deniz Aylı
- Bölüm 13 Özel Popülasyonlar ve Ev Hemodiyalizi 191**
Christopher T. Chan ve Michael Girsberger
Prof. Dr. Serhan Tuğlular, Uzm. Dr. Murat Tuğcu
- Bölüm 14 Ev Hemodializi Politikası ve Maliyetleri 209**
Michael A. Kraus ve Eric Weinhvel
Doç. Dr. Ahmet Karataş, Prof. Dr. Kenan Turgutalp
- Bölüm 15 Ev Hemodiyaliz Ünitesinin Kurulumu,
İnşası ve Sürdürülmesi 215**
Nupur Gupta; Brent W. Miller
Prof. Dr. Bülent Hüddam, Uzm. Dr. Müjdat Batur Canöz
- Bölüm 16 Uzaktan İzlem ve Ev Hemodiyalizi..... 233**
Danielle Wentworth ve Emaad M. Abdel-Rahman
Doç. Dr. Emrah Günay, Doç. Dr. Cuma Bülent Gül

Katkıda Bulunanlar

Emaad M. Abdel-Rahman, MD, PhD

Profesör, Nefroloji Bilim Dalı, Dahiliye Anabilim Dalı Yardımcısı Şef, UVA Nefroloji Bilim Dalı
Virginia Sağlık Sistemi Üniversitesi
Charlottesville, Virginia
Bölüm 8. Ev Hemodiyalizi
Komplikasyonları
Bölüm 11. Yaşam Kalitesi ve Ev Hemodiyalizi
Bölüm 16. Uzaktan İzlem ve Ev Hemodiyalizi

Anil K. Agarwal, MD, FACP, FASN, FNKF, FASDIN

Tıp Profesörü
Girişimsel Nefroloji Direktörü
East Üniversite Hastanesi Nefroloji Bölüm Başkanı
Ohio Eyalet Üniversitesi
Columbus, Ohio
Bölüm 3. Ev Hemodiyalizinde Vasküler Erişim

Khaled Y. Boubes, MD, FASN, FASDIN

Doktor Öğretim Görevlisi
Ohio Eyalet Üniversitesi Columbus, Ohio
Bölüm 3. Ev Hemodiyalizinde Vasküler Erişim

Michelle Carver, BSN, RN, CNN

Klinik Servis Evde Tedavi Girişimleri
Başkan Yardımcısı Fresenius Böbrek Bakımı
Waltham, Massachusetts
Bölüm 4. Ev Hemodiyalizi
Reçetelendirilmesi

Christopher T. Chan, MD

Tıp Profesörü
Nefroloji Bilim Dalı Üniversite Sağlık Ağı Toronto, Ontario, Kanada
Bölüm 13. Özel Popülasyonlar ve Ev Hemodiyalizi

Alice Chedid, MD

Doktor Öğretim Görevlisi
Tıp Fakültesi/Nefroloji Bilim Dalı
Tennessee Üniversitesi Sağlık Bilimleri Merkezi
Memphis, Tennessee
Bölüm 7. Ev Hemodiyalizinin Fayda ve Kısıtlılıklarına Genel Bakış

Tushar Chopra, MD

Doktor Öğretim Görevlisi / Nefroloji
Tıp Fakültesi/Nefroloji Bilim Dalı
Virginia Üniversitesi
Charlottesville, Virginia
Bölüm 8. Ev Hemodiyalizi
Komplikasyonları

Cynthia Christiano, MD

Doçent Doktor
Nefroloji ve Hipertansiyon Bilim Dalı
Doğu Karolina Üniversitesi Brody Tıp
Fakültesi Greenville, Kuzey Karolina
Bölüm 6. Ev Hemodiyalizinde
Laboratuvar Parametreleri ve İzlem

Michael Girsberger, MD

Nefroloji Bilim Dalı
Üniversite Sağlık Ağı
Toronto, Ontario, Kanada
Bölüm 13. Özel Popülasyonlar ve Ev
Hemodiyalizi

Joel D. Glickman, MD

Direktör, Ev Diyalizi Programı
Klinik Tıp Profesörü
Filedelfiya, Pensilvanya
Bölüm 2. Ev Hemodiyalizinde Hasta
Seçimi ve Eğitimi

Keiko I. Greenberg, MD, MHS

Doktor Öğretim Görevlisi Nefroloji
ve Hipertansiyon Bilim Dalı MedStar
Georgetown Üniversite Hastanesi
Washington, DC
Bölüm 5. Ev Hemodiyalizinde Su
İdaresi

Nupur Gupta, MD

Doktor Öğretim Görevlisi Indiana
Sağlık Üniversitesi Indianapolis,
Indiana
Bölüm 15. Ev Diyalizi Programının
Ayarlanması, Oluşturması ve
Sürdürme

Nabil F. Haddad, MD, FASDIN

Doçent Doktor
Ohio Eyalet Üniversitesi
Columbus, Ohio
Bölüm 3. Ev Hemodiyalizi için Vasküler
Erişim

Lakshmi Kannan, MBBS

Tıp Fakültesi/Nefroloji Bilim Dalı
Virginia Üniversitesi
Charlottesville, Virginia
Bölüm 8. Ev Hemodiyalizinin
Komplikasyonları

**Daphne H. Knicely, MD, MEHP,
FASN**

Doktor Öğretim Görevlisi
Tıp Fakültesi/Nefroloji Bilim Dalı
Johns Hopkins Üniversitesi Tıp
Fakültesi
Baltimore, Maryland
Bölüm 1. Ev Hemodiyalizinin Kısa
Tarihi
Bölüm 7. Ev Hemodiyalizinin
Faydalarına ve Sınırlamalarına Genel
Bakış

**Michael A. Kraus, MD, FACP
Başhekim Yardımcısı**

Fresenius Böbrek Tedavisi
Klinik Tıp Fahri Profesörü
Indiana Üniversitesi Tıp Merkezi
Fishers, Indiana
Bölüm 4. Ev Hemodiyalizi Reçetesi
Bölüm 14. Ev Hemodiyalizi Politikası
ve Maliyetleri

Sadichhya Lohani, MD

Doktor Öğretim Görevlisi
Böbrek Elektrolit ve Hipertansiyon
Penn Presbyterian Medical Center
Fildelfiya, Pensilvanya
Bölüm 1. Ev Hemodiyalizinin Kısa
Tarihi

Brent W. Miller, MD

Tıp Profesörü
Nefroloji Klinik Şefi
Indiana Üniversitesi Tıp Fakültesi
Indianapolis, Indiana
Bölüm 15. Ev Diyalizi Programının
Ayarlanması, Oluşturması ve
Sürdürme

José A. Morfín, MD

Sağlık Bilimleri Klinik Profesörü
Dahiliye Anabilim Dalı, Nefroloji
Bilim Dalı
UC Davis Tıp Fakültesi
Sacramento, Kaliforniya
Bölüm 9. Kardiyovasküler Sonuçlar ve
Ev Hemodiyalizi

J. Clint Parker, MD, PhD

Doktor Öğretim Görevlisi
Nefroloji ve Hipertansiyon Bilim Dalı
Doğu Karolina Üniversitesi Brody Tıp
Fakültesi Greenville, Kuzey Carolina
Bölüm 6. Ev Hemodiyalizinde
Laboratuvar Parametreleri ve İzlem

Page V. Salenger, MD

Ev Terapileri Medikal Direktörü Diyaliz
Kliniği A.Ş.
Nashville, Tennessee
Bölüm 10. Ev Hemodiyalizinde
Mineral Kemik Hastalığı

**Rebecca Kurnik Seshasai, MD,
MSHP**

Doktor Öğretim Görevlisi
Pennsylvania Üniversitesi Perelman
Tıp Fakültesi
Fildelfiya, Pensilvanya
Bölüm 2. Ev Hemodiyalizinde Hasta
Seçimi ve Eğitimi

Eric Weinhandl, PhD, MS

Kıdemli Epidemiyolog
Kronik Hastalık Araştırma Grubu
Hennepin Sağlık Araştırma Enstitüsü
Minneapolis, Minnesota
Bölüm 12. Hastaneye yatış ve Evde
Hemodiyaliz
Bölüm 14. Ev Hemodiyalizi Politikası
ve Maliyetler

**Danielle Wentworth, MSN,
FNP-BC**

Nefroloji Bilim Dalı Virginia Üniversitesi
Charlottesville, Virginia
Bölüm 16. Uzaktan İzleme ve Ev
Hemodiyalizi

Nasim Wiegley, MD

Klinik Tıp Doktor Öğretim Görevlisi
Dahiliye Anabilim Dalı, Nefroloji Bilim
Dalı
UC Davis Tıp Fakültesi
Sacramento, Kaliforniya
Bölüm 9. Kardiyovasküler Sonuçlar ve
Ev Hemodiyalizi

Çeviriye Katkıda Bulunanlar

Doç. Dr. Hakan AKDAM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD.,
Nefroloji BD., Aydın

Doç. Dr. Davut AKIN

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD.,
Denizli

Uzm. Dr. Zeynep Gürlek AKOL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD.
Nefroloji BD., Aydın

Dr. Öğr. Üyesi Alper ALP

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp
Fakültesi, İç Hastalıkları AD. Nefroloji
BD., Muğla

Doç. Dr. Orçun ALTUNÖREN

Kahramanmaraş Sütçü İmam
Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları
AD., Nefroloji BD, Kahramanmaraş

Uzm. Dr. Melih ANIL

Özel FMC Klinikleri Tıbbi Hasta
Değerlendirme Sorumlusu

Prof. Dr. Zeki AYDIN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Darıca
Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Nefroloji Bölümü, Kocaeli

Prof.Dr. Deniz AYLI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı
Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Nefroloji Bölümü, Ankara

Uzm. Dr. Müjdat Batur CANÖZ

Özel FMC Darıca ve İzmit Diyaliz
Merkezleri, Lefke Avrupa Üniversitesi
Diyaliz Bölümü, Öğretim Üyesi, Kıbrıs

Doç. Dr. Cenk DEMİRCİ

Özel FMC İzmir Ege Nefroloji Diyaliz
Merkezi, İzmir

Prof. Dr. Ülver DERİCİ

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi İç
Hastalıkları AD., Nefroloji BD, Ankara,

Uzm. Dr. Banu DİRİ

VM Medicalpark Mersin Hastanesi
Nefroloji Bölümü, Mersin

Prof. Dr. Tevfik ECDER

Demiroğlu Bilim Üniversitesi Tıp
Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji
BD., İstanbul

Doç. Dr. Necmi EREN

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Kocaeli

Doç. Dr. Cuma Bülent GÜL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nefroloji Bölümü, Bursa

Doç. Dr. Emrah GÜNAY

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nefroloji Bölümü, Diyarbakır

Prof. Dr. Meltem GÜRSU

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., İstanbul

Prof. Dr. Bülent HÜDDAM

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Muğla

Doç. Dr. Ahmet KARATAŞ

Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Ordu

Doç. Dr. Ebru GÖK OĞUZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Bölümü, Ankara

Prof. Dr. Şehmus ÖZMEN

Medipol Üniversitesi, Çamlıca Hastanesi, Nefroloji BD., İstanbul

Doç. Dr. Tamer SAKACI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Bölümü, İstanbul

Doç. Dr. Mustafa SEVİNÇ

Taksim Eğitim Araştırma Hastanesi Nefroloji Bölümü, İstanbul

Prof. Dr. Savaş SİPAHİ

Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Sakarya

Prof. Dr. Garip ŞAHİN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Eskişehir

Prof. Dr. İdris ŞAHİN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., Malatya

Uzm. Dr. Murat TUĞCU

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., İstanbul

Prof. Dr. Serhan TUĞLULAR

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları AD., Nefroloji BD., İstanbul